Ársfrágreiðing

2019

VÁGATUNNILIN

24. apríl 2020

Frágreiðing
til aðalfundin 24. apríl 2020
(fyri árið 2019)

1.Nevndin og felagið

Á seinasta aðalfundi 9. apríl 2019 vóru allir 4 nevndarlimirnir afturvaldir. Í nevndina vórðu afturvald Jens Kári Vilhelm, Dánjal T. Thomsen, Mathea Hilduberg og Marita Hentze. Nevndin skipaði seg við Jens Kára Vilhelm sum formanni og Dánjal T. Thomsen sum næstformanni.

28. juni 2019 var eykaaðalfundur í felagnum, har Marita Hentze fór úr nevndini og varð vald í nevndina fyri P/F Norðoyatunnilin.

Felagið hevur skrivstovuhølir í leigaðum hølum við bústaði á Hoyvíksvegi 65 í Havn, sum felagið leigar frá P/F Farcod.

Raksturin er skipaður í samstarvi við p/f Norðoyatunnilin, sum nýtir somu hølir, útgerð og starvsfólk. Millumroknað verður í mun til nýtsluna hjá hvørjum felagi sær.

Starvsfólkini hava í 2019 verið 6 í tali umframt stjóran. Við nevndarvirkseminum er samlaða innanhýsis virksemið hjá P/F Vágatunlinum uml. 7 ársverk. Allur tekniskur rakstur er lagdur í uttanhýsis rakstraravtalur.

Umsetningurin var í 2020 13,4 mió. kr. og er hetta 1,9 mió. kr. minni enn fíggjarætlanin, sum varð løgd fyri 2019. Av rakstrinum fóru m.a. 2,7 mió. kr. til rakstur av tunli og vegum, 2,2 mió. kr. til fyrisiting v.m., 0,3 mió. kr. til tryggingar, 0,6 mó. kr. til el, 3,6 mió. kr. til avskrivingar og forútgoldin skattur 0,7 mió. kr.

Ársúrslitið gjørdist eitt avlop á 3,1 mió. kr. Avskrivingarnar vórðu í 2017 broyttar til, at tunnilin framyvir verður avskrivaður lineert yvir 50 ár.

2. Virksemið

Endamálið hjá felagnum er smb. viðtøkunum fyri felagið og løgtingslóg um fast samband um Vestmannasund, at útvega fast samband millum Streymoy og Vágoy, hava rakstur av fasta sambandinum um hendi umframt aðra vinnu, sum hevur samband við hetta virksemið.

Sambært §1 í løgtingslóg um fast samband um Vestmannasund stendur:

Rættur til tunnilsgerð og eftirlit:

§ 1. P/F Vágatunnilin, (skr.nr. 2809/1998) fær rætt til vega- brúgva- og tunnilsgerð millum Streymoynna og Vágarnar um Vestmannasund og ognarrætt til lidna tunnilin við tilhoyrandi brúgvum og vegi.
Stk. 2. Landsstýrismaðurin skal góðkenna tunnilsverkætlanina, herundir vega- brúgva- og tunnilsgerðina, áðrenn tunnilsarbeiðið verður sett í verk.
Stk. 3. Tá útveganarkostnaðurin er fult afturgoldin, verður alt anleggið, uttan viðurlag, avhendað landinum til ognar.

Í høvuðsheitum hevur arbeiðið fevnt um evnini, ið nærri eru lýst niðanfyri.

2.1 Tunnilsarbeiðið

Nógv av vanliga viðlíkahaldinum av tunlinum liggur í føstum skipanum, og tænastusáttmálar eru gjørdir við fleiri fyritøkur um ymiskar tænastur, t.d. viðv. pumpuskipanini, gjaldsstøðini, reingerð av tunlinum, dagligum eftirliti í tunlinum v.m. Vit hava onga fasta avtalu um viðlíkahald av el-innstallatiónunum, men alt arbeiðið verður gjørt eftir áheitan frá tunnilsfelagnum. Hetta viðførir, at alt dagligt eftirlit av el-installatiónunum verður framt av tunnilsfelagnum.

Arbeiðið við útskifting av allari ljósskipanini til ein LED-ljósskipan, sum byrjaði í oktober 2018, helt áfram í 2019, og ljósskipanin varð avhendað til P/F Vágatunnilin 21. febr. 2019. Eftir hetta hava verið gjørdar nakrar reguleringar viðvíkjandi stýringunum av ljósunum, men sum heild hevur tann nýggja ljósskipanin roynst sera væl.

SEV hevur ynski um at leggja nýggjar háspenningskaðalar gjøgnum tunnilin, og ætlanin er. at arbeiðið skal byrja í 2021. Hetta verður eitt stórt arbeiði, sum fer at viðføra, at tunnilin verður stongdur um næturnar í langa tíð. Í hesum sambandi hevur Vágatunnilin sett í verk fleiri aðrar kanningar viðvíkjandi arbeiðum, ið møguliga skulu gerast samstundis, t.d.:

- Stoyping av vegøksl og føringskanti í báðum síðum gjøgnum allan tunnilin.
- Montering av markeringsljósum pr. 25 m á nýggju kantsteinarnar.
- Eyka vatntrygging móti lekum niður á vegbreytina.
- Asfaltering av øllum tunlinum.

Ein afturvendandi uppgáva er at kanna loft og veggir fyri leyst grót. Tað fyrireikandi arbeiði byrjaði í 2019, og kanningarnar verða gjørdar í 2020, og tað verður Rambøll Sverige, ið kemur at gera arbeiðið. Rambøll Sverige hevur kannað fleiri av tunlunum hjá Landsverki.

Nakað av arbeiði hevur verið í sambandi við ymiskar trupulleikar við teimum teknisku stýringunum í tunlinum, av tí at el-komponentarnir, sum hoyra til stýringarnar, eldast og mugu skiftast. Hetta verður gjørt sum vanligur rakstur av tunlinum.

Pumpuverkið í Vágatunlinum koyrir sera væl, og tað er lítið viðlíkahald av pumpunum. Høvuðseftirlit hevur verið av einum pumpupari, og el-innstallatiónirnar eru eftirhugdar. Vatnnøgdin, sum verður pumpað úr tunlinum, hevur verið støðug, uml. 600 tons um samdøgrið.

Frá statusdegnum til í dag eru ikki hendingar, sum vit meta kunnu hava møguliga ávirkan á komandi ársroknskap.

2.2 Fígging

Vágatunnilin varð upprunaliga fíggjaður við láni frá Íleggingargrunnin fyri Føroyar og partapeningin frá tí almenna.

Lánisáttmálin sum upprunaliga varð gjørdur við Íleggingargrunnin í 2002, tá tunnilin lat upp fyri almennari ferðslu, varð afturgoldin í 2017 yvir tey 15 árini sum lániavtalan fyriskrivaði. Saldoin á láninum var goldin longu í 2013 við gjalførinum felagið hevði.

2.3 Ferðsla

Í dag eru seks oyggjar knýttar saman við byrgingum, brúgv og undirsjóvartunlum. Sambært hagtølum frá Hagstovuni búðu á hesum oyggjum í 1. jan. 2020 45.849 fólk. Samlaða fólkatalið í Føroyum var 52.124. Sostatt eru 88,0% av íbúgvunum í Føroyum samanbundnir við vegsambandi. Vøksturin í fólkatalinum er á teimum oyggjum sum eru samanbundnar, meðan ein lítil minking er á teimum oyggjunum sum hava ferju-tyrlusamband.

Í talvuni niðanfyri hava vit eisini nevnt ferðafólkatalið, sum fór um flogvøllin. Hesi hava stóran týdning fyri ferðsluna í Vágatunlinum.

Mynd 1

Samanbindur 88% av íbúgvunum. 90,3% tá Sandoyggin verður við

Fólkatal:

Streymoy	24.640 (47,3%)
Eysturoy	11.795 (22,6%)
Vágar	3.351 (6,4%)
Norðoyggjar	6.063 (11,6%)
Í alt	45.849 (88,0%)
Aðrar oyggjar	6.275 (12,0%)
Íalt (1.jan.2020)	52.124

Flogvøllurin 2019 424.281

Á myndini niðanfyri sæst, hvussu ferðslan er deild yvir árið og hvat miðalferðslan hevur verið einstøku mánaðirnar frá 2015 til 2019. Tríggir teir fyrstu mánaðirnir í 2020 eru eisini á myndini.

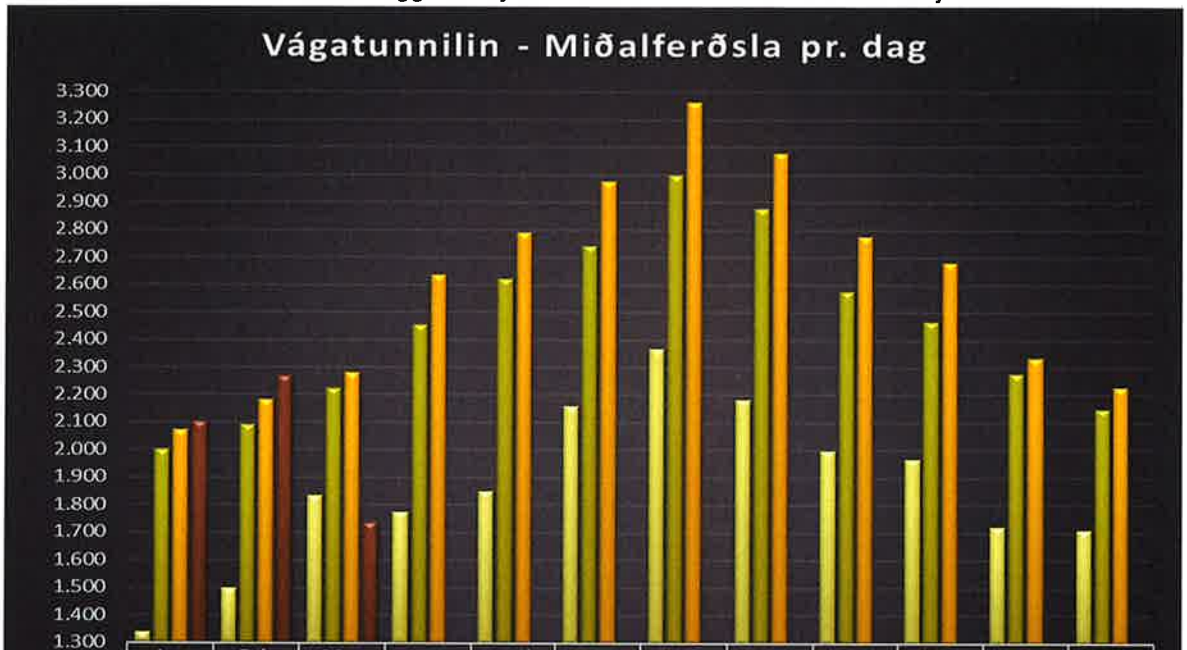

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
2015	1.336	1.496	1.835	1.772	1.847	2.157	2.367	2.182	1.996	1.965	1.720	1.707
2018	2.000	2.089	2.221	2.454	2.619	2.741	2.997	2.876	2.575	2.463	2.274	2.147
2019	2.071	2.180	2.280	2.633	2.789	2.973	3.264	3.075	2.774	2.679	2.331	2.227
2020	2.101	2.268	1.735									

Mynd 2. Miðalferðsla pr. dag frá 2013 til 2019 og jan. feb. Mars 2020.

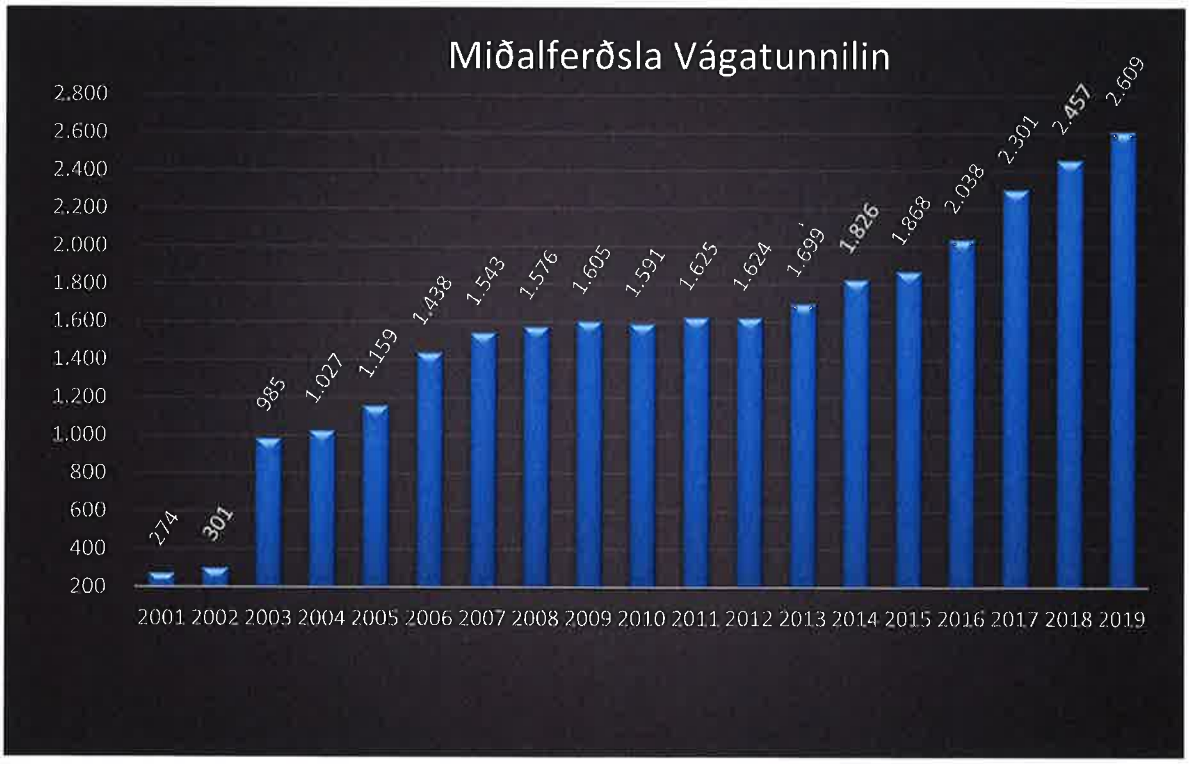

Mynd 3. Ferðslan hevur í 2019 verið í miðal 2.609 akfør/døgn, í mun til 2.457 akfør/døgn árið fyri.

Ár	Akfør	% broyting
2003	359.440	
2004	375.958	4,6%
2005	422.920	12,5%
2006	524.992	24,1%
2007	563.188	7,3%
2008	576.956	2,4%
2009	585.826	1,5%
2010	580.750	-0,9%
2011	593.178	2,1%
2012	594.384	0,2%
2013	620.072	4,3%
2014	666.457	7,5%
2015	681.673	2,3%
2016	746.070	9,5%
2017	839.750	12,6%
2018	896.864	6,8%
2019	952.300	6,2%

Mynd 4. Árliga ferðslan og %-broyting síðan tunnilin lat upp fyri ferðslu.

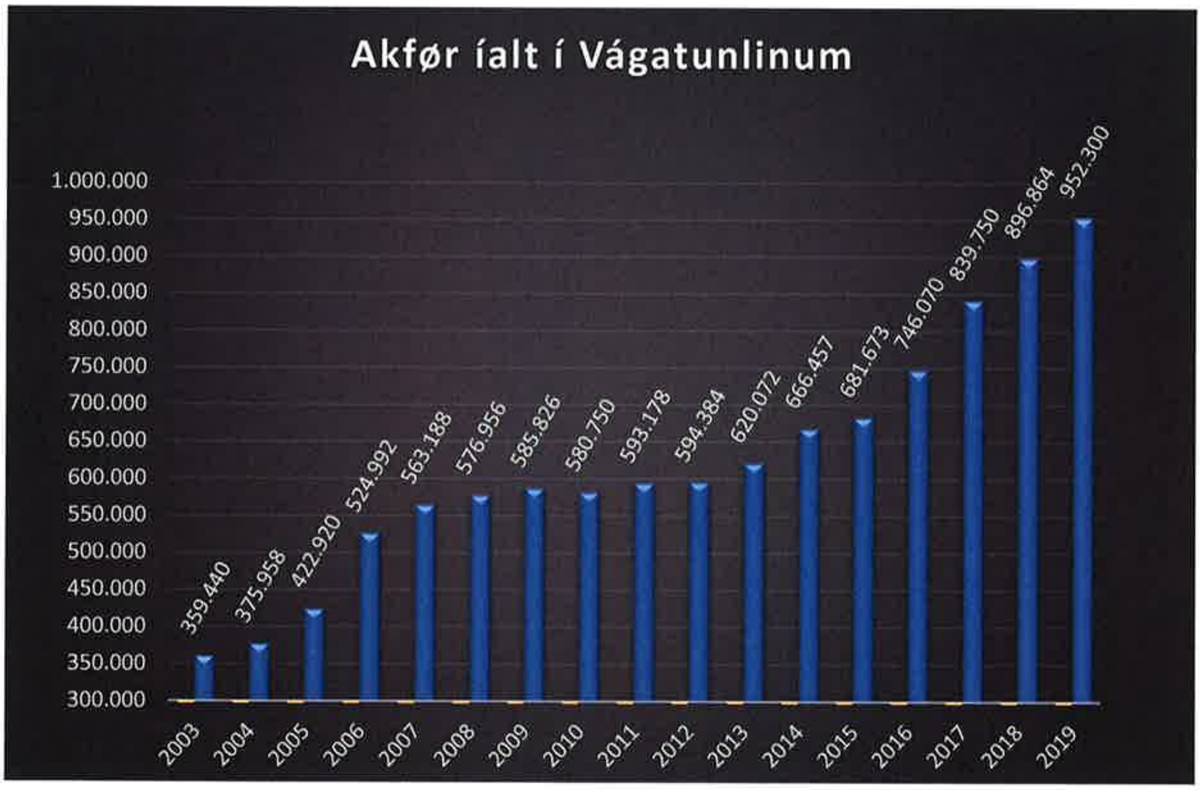

Mynd 5. Tal av akførum, sum hava koyrt gjøgnum tunnilin frá 2003 til 2019. Tvey tey seinastu árini áðrenn tunnilin lat upp, vórðu um 100.000 til 110.000 akfør flutt um Vestmannasund við ferju.

2.4 Nýtslugjøld og gjaldstøð

Nýtslugjøldini eru støðugt lækkaði síðan tunnilin varð tikin í nýtslu fyri 17 árum síðan. Prísirnir fyri persónbilar eru lækkaðir við millum 47% og 82%. Prísurin fyri staka koyring í des. 2002, tá tunnilin lat upp, var kr. 188,-. Í dag er prísurin kr. 100,-. Prísurin fyri hald var upprunaliga kr. 112,- fyri hvønn túr. Nu er prísurin farin niður í kr. 20,-. Prísgongdin síðan tunnilin varð tikin í nýtslu, sæst niðanfyri (mynd6).

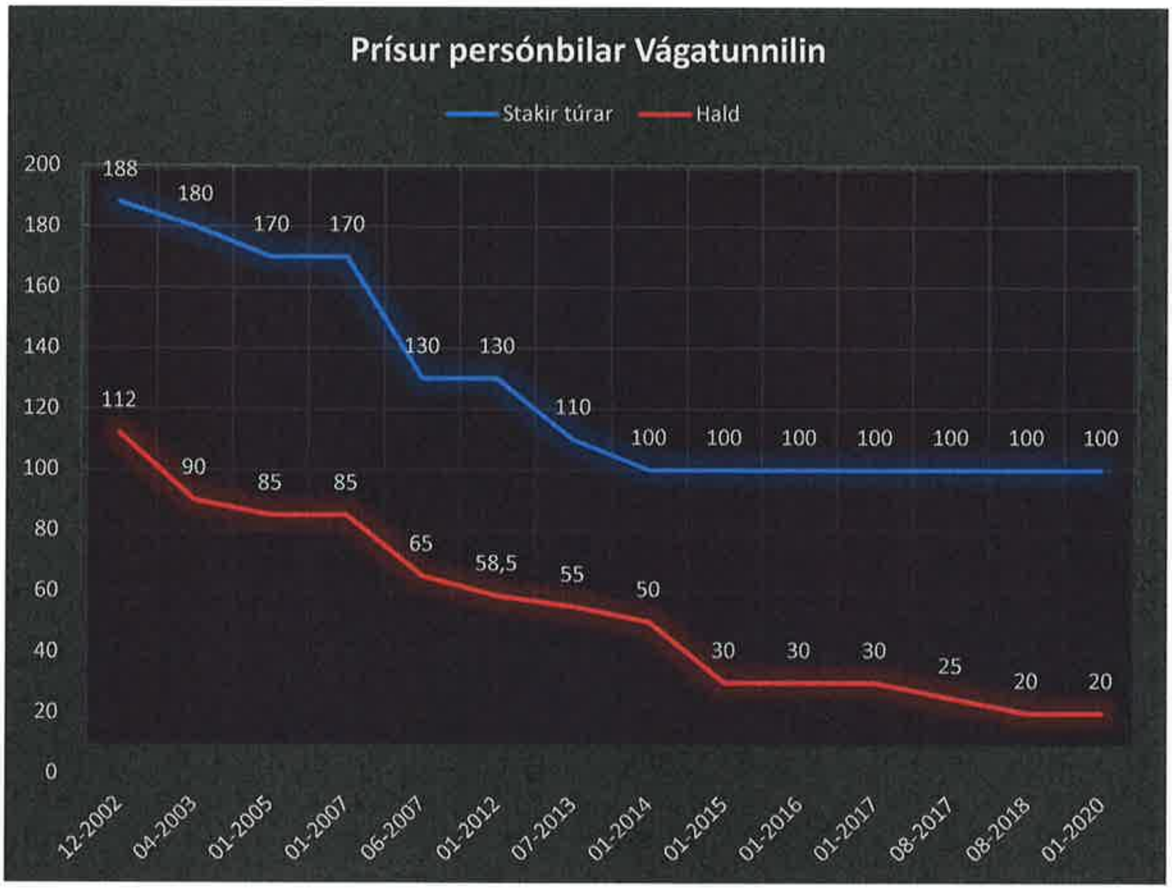

Mynd 6: Prísgongdin fyri persónbilar síðan tunnilin lat upp fyri stakar túrar og avsláttarskipan. Stakir túrar eru lækkaðir 47%, hald (20 túrar) lækkaðir 82%.

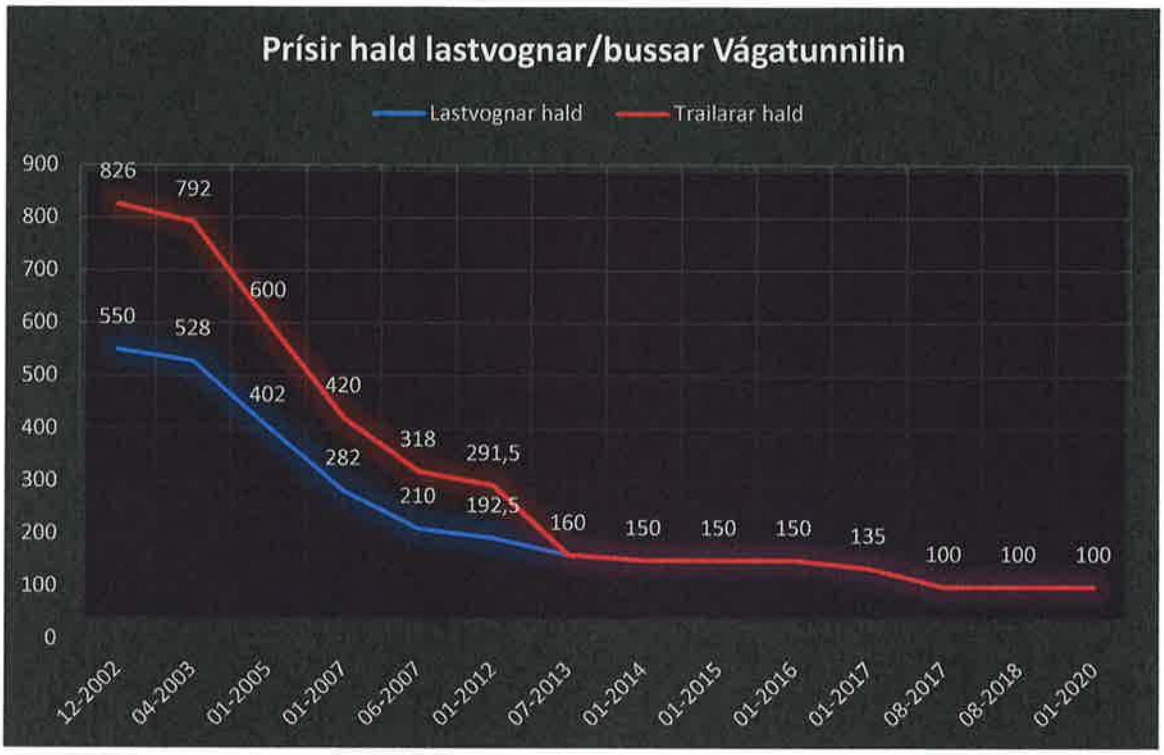

Mynd 7: Prísir fyri hald til lastvognar, bussar og trailarar síðan tunnilin lat upp. Yvir 12m lækkaðir 88%, og millum 6m og 12m lækkaðir 82%.

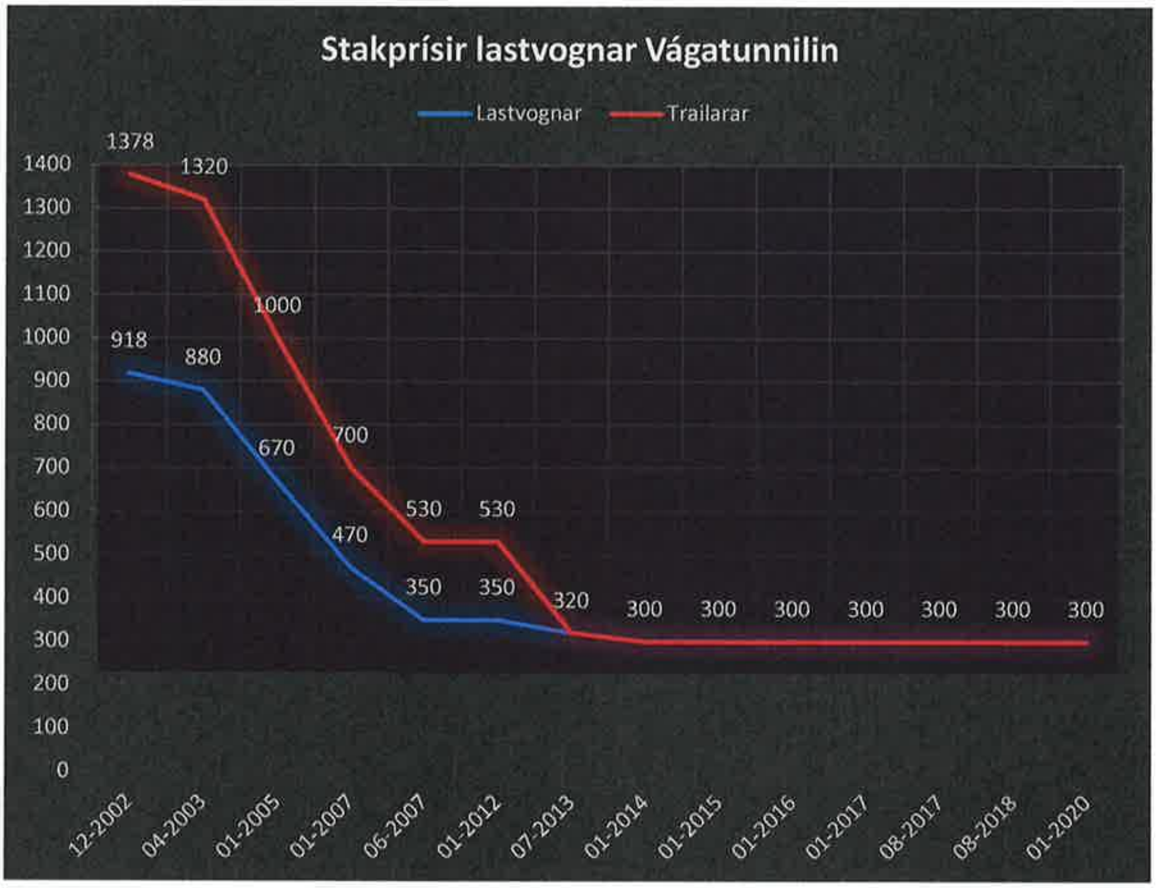

Mynd 8: Prísgongdin stakar túrar fyri lastvognar, bussar og trailarar síðan tunnilin lat upp. Yvir 12m lækkaðir 78%, millum 6m og 12m lækkaðir 67%.

Miðalprísurin verður funnin við at deila umsetningin við samlaðu ferðsluna. Á mynd 9 niðanfyri sæst gongdin í miðalprísunum síðan tunnilin lat upp. Í 2019 var miðalprísurin kr. 27,30, svarandi til kr. 13,65 hvønn vegin. Frá 2003 til 2019 er miðalprísurin lækkaður við 81,4%.

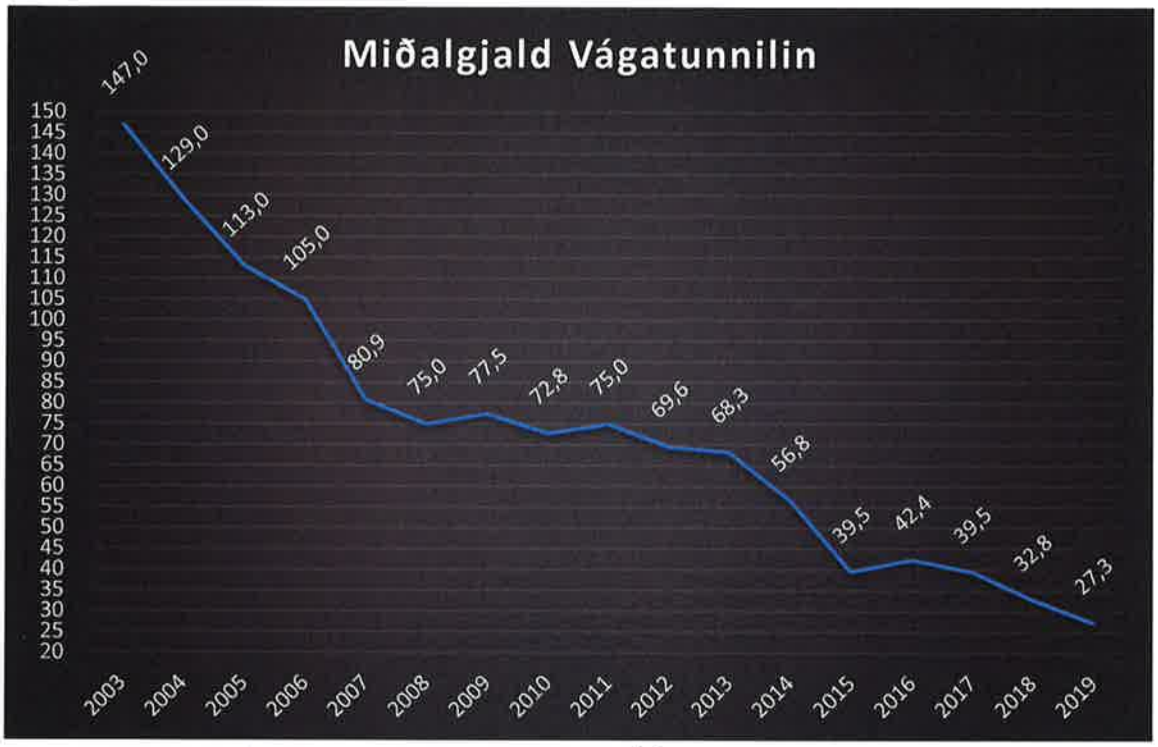

Mynd 9. Miðalgjald pr. akfar sum fer framvið gjaldstøðini.

Á myndini niðanfyri er víst index fyri ferðsluna síðani tunnilin lat upp, og hvussu gongdin í miðalgjaldinum fyri hvørt akfar hevur verið (2003 er sett til 100).

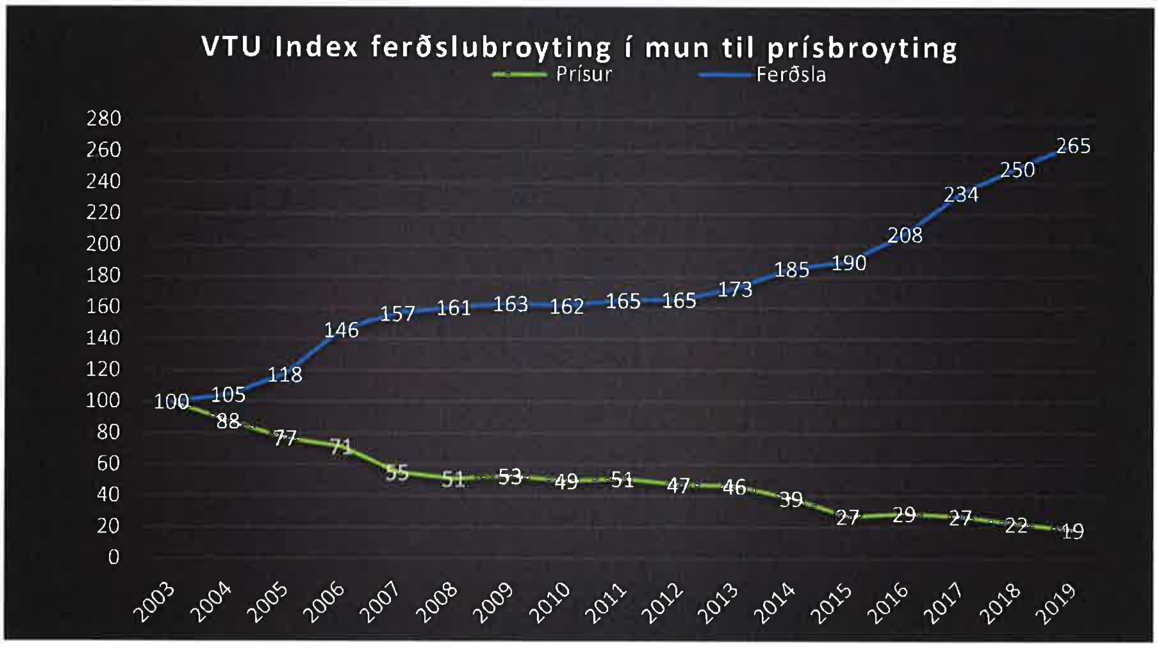

Mynd 10. Index fyri umsetning pr. akfar og fyri ferðslu

Gongdin vísur, at samlaða ferðslan síðan byrjan er økt 165%. Miðalprísurin er lækkaður 81%.

Arbeiðið við at betra innkrevjingina og gera hana meiri smidliga og tíðarhóskandi fyri kundarnar, verður arbeitt við allatíðina. Tað at vit broyttu skrásetingina í 2015, við at avtaka kubbarnar og ístaðin taka myndir av nummarplátunum og sjálvvirkandi skráseta hesar í skipanini, hevur roynst væl. Hetta er ein skipan sum seinasta ár varð roynd t.d. um Stórabeltsbrúnna.

Gjaldsskipanin er ein felags skipan við P/F Norðoyatunnilin, men er soleiðis háttað, at klárt mark er millum fíggjarligu viðurskiftini hjá feløgunum.

2.5 Staktúrar/Hald

Á næstu mynd sæst hvussu teir ymsu akfarsbólkarnir gjalda. Tað eru alt fleiri sum fáa sær hald. Tað eru 95% av teimum sum nýta tunnilin sum hava hald. 11% av bilunum sum nýttu tunnilin høvdu árshald og 80% koyrdu við hald til akfar minni enn 6m ella minni enn 3.500 kg. 4% høvdu hald til stóran bil yvir 6 metur.

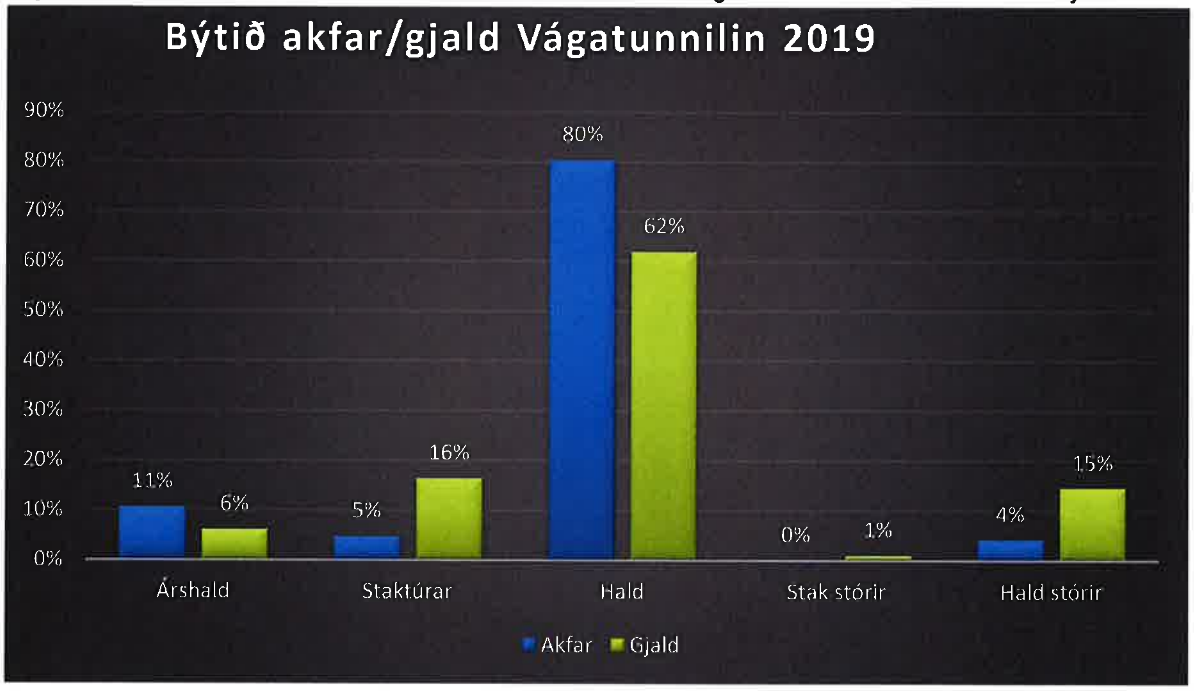

Mynd 11. Vísir hvussu prosentbýtið er millum teir umsu gjaldsbólkarnar og hvussu stóran %-part hesir bólkar gjalda.

2.6 Hvar eru akførini skrásett

Talvan niðanfyri vísir hvar akførini, sum nýta Vágatunnilin, eru skrásett, og hvussu stóran prosentpart hesi gjalda. Dømi: Av teimum sum nýta tunnilin eru 41% skrásett í Vágunum og hesi gjalda 31% av samlaða umsetninginum.

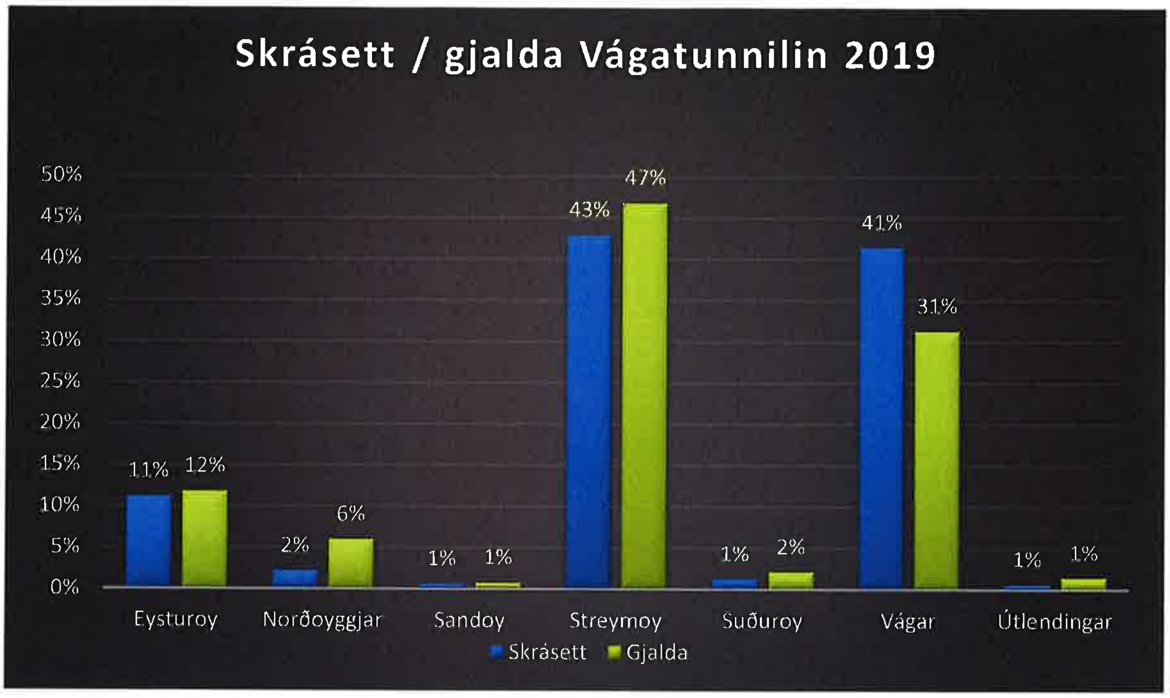

Mynd 12. Vísir í % hvar úr landinum tey sum koyra eru skrásett, og hvussu nógv hesi gjalda.

2.7 Heilsa, trygd og umhvørvi

Sum partur av støðuga arbeiðinum við at halda trygdina á einum høgum støði, verður tunnilin støðugt kannaður og hevur hetta ført til eitt ávíst viðlíkahaldsarbeiði. Fyri at darva ferðsluna sum minst og fyri at fasthalda trygdina, er gjørt av, at tá arbeitt verður á vegbreytini, verður tunnilin stongdur og arbeitt verður um náttina. Tó verða bilar leiddir gjøgnum tunnilin annanhvønn tíma.

Eitt krav frá myndugleikunum er, at tilbúgvingarætlan fyriliggur. Tilbúgvingarætlanin er gjørd í samstarvi við allar partar sum kunnu hugsast at verða ein liður í hjálpararbeiðinum, um óhapp er í tunlinum. Tað verði seg sløkkilið, sjúkrahús, løgregla, Landsverk, Brunaumsjón Landsins o.o.

Størri venjingar eru 5. Hvørt ár. Seinasta venjingin var í september 2016. Ætlanin er at hava eina venjing í 2021.

Tað eru javnan smærri venjingar sum sløkkiliðini sjálvi taka stig til.

2.8 Frí ferðsla

Eins og undanfarin ár vóru ársdagarnir, tá ið ávikavist Vágatunnilin og Norðoyatunnilin lótu upp fyri ferðslu, hátíðarhildnir við at opið varð uttan at nýtslugjald var kravt. Umframt hetta vóru 2 dagar lagdir í samráð við Kunningarstovuna/Handilslívið í Vágum, sum á henda hátt kann nýta høvi at gera vart við seg.

Í 2019 koyrdu 8.388 teir fýra dagarnar frítt var at koyra. Hetta gevur eitt miðal á 2.097 akfør pr. dag. Hetta er minni enn miðalferðslan og vísir at hesir dagar als onga ávirkan hevur á ferðslumynstrið.Men tað hevur framhaldandi verið eitt ynski at fasthalda tunnilsdagarnar. Hetta hava vit eftirlíkað.

2.9 Skipan av rakstri

Raksturin hjá felagnum er skipaður við innanhýsis virksemi - sum fevnir um leiðslu felagsins og innkrevjing av nýtslugjaldi, og við uttanhýsis tænastuavtalum, sum fevna um tekniska raksturin av tunlinum og gjaldstøðini.

Avtalað er við P/F Norðoyatunnilin um felags rakstur, útreiðslur verða býttar javnt millum feløgini, tó soleiðis, at serstakar útreiðslur, ið hoyra øðrum felagnum til, verða goldnar av hesum.

3. Mál av samfelagsligum týdningi

Verkætlanin er løgd í eitt sjálvstøðugt partafelag, ið hevur endaligu fíggjarligu ábyrgdina.

4. Rakstrarætlan fyri komandi ár

Høvuðstølini í rakstrarætlanini fyri 2020 eru víst niðanfyri.

Rakstur	**mió kr**
Umsetningur	14,0
Rakstur tunnil og vegir	-5,1
Rakstur og fyrisiting	-2,1
Úrslit áðrenn avskrivingar og fíggjarpostar	6,8
Av og niðurskrivingar tunnilsíløga	-3,9
Fíggjarpostar	-0,0
Ársúrslit	2,9
Av og niðurskrivingar tunnilsíløga	3,9
Asfaltering	-9,0
Likviditetsavlop	-2,2

Nýggjar íløgur eru gjørdar í ljósskipanini í 2018/19. Støðisognin er við árslok uml. 204,7 mió. kr. Ætlanin er at leggja nýtt asfalt á vegbanan í 2020.

5. Niðurstøða

Samanumtikið kann staðfestast:

- Prísurin fyri koyring lækkaðu.
- Vøkstur í ferðsluni.

Tórshavn 24. apríl 2020

Jens Kári Vilhelm, formaður

Dánjal T. Thomsen, næstformaður

Mathea Hilduberg, nevndarlimur

/ Uni Danielsen, stjóri